

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Militarismens Fallit

Citation: Larsen, Karl: "Militarismens Fallit", i Larsen, Karl: *Militarismens Fallit*, Nyt Nordisk Forlag, 1919, s. 24. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_18-shoot-idm139929085840752/facsimile.pdf (tilgået 23. oktober 2021)

Anvendt udgave: Militarismens Fallit

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

Da Fremmedherredømmet var knust, reorganiserede Prøjsen sin Hær efter originalt udformede, moderne Principer, det gennemførte ensartet Forvaltning af de mangfoldige Territorier med forskellig overleveret Administration, som var bleven Landet tilkendt paa Wienerkongressen, og det løste denne Opgave — efter en prøjserfjendtlig dansk Historikers Udsagn — med »mønstergyldig Orden og Fasthed«.

Men Prøjsen gik atter ud over sine egne Interesser og i Marken for *Tysklands* Sag gennem sit energiske Arbejde for at fremme praktiske Videnskaber, Industri og Handelsliv i Sammenhæng med Startningen af en hel ny Toldpolitik, der altsammen sigtede mod England efter Waterloo og de Priser, Briterne foreskrev det fattige Tyskland. Paa Trods af heftig Modstand fra baade Englands og kortsynede tyske Staters Side lykkedes det Prøjsen atter at vinde en national Sejr for Tyskland og gennem sine Toldforordninger og Toldforbund, der omkring 1840 omfattede de betydeligere tyske Lande, føre Tyskland fra at være Englands ydmyge Aftager et mægtigt Skridt frem til at blive dets virksomme Konkurrent.

Men under hele denne Udvikling gik det mange af det gamle Tysklands idealistiske Tyskere alt for smaat med det »Civilisationens Fremskridt«, som de havde ønsket fremmet under Førerskab af nationalt tyske eller i hvert Fald tysktalende og